

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2015-2611-0059
Številka: 00711-14/2015/8
Datum: 16. 12. 2015

REPUBLIKA SLOVENIJA	
Datum: 17-12-2015	
Šifra: 603-01/15-8/1	
Priloge:	
Šifra: 962-VII	Šifra:
Sign. za:	
Klasifikacija:	

Vlada Republike Slovenije je na 67. redni seji dne 16. 12. 2015 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju – skrajšani postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona z namenom bolj učinkovitega dodeljevanja štipendij za deficitarne poklice. Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne štipendije mora biti v skladu z Zakonom o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13 in 99/13 – ZUPJS-C) objavljen do konca meseca januarja za naslednje šolsko oziroma študijsko leto. Zaradi objave javnega razpisa po predlagani ureditvi, ki za štipendije za deficitarne poklice ukinja določilo o odprtem roku javnega razpisa, je sprejem in uveljavitev predlaganega zakona nujen do objave naslednjega javnega razpisa, to je do konca januarja 2016. Obenem je z zakonom predlagana manj zahtevna uskladitev zakona s pravom Evropske unije, saj je zaradi zaveze Evropski komisiji nujna tudi sprememba zakona v delu, ki se nanaša pogodbeno obveznost zaposlitve štipendistov Ad futura za izobraževanje.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Damjana Košir, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Irena Kuntarič Hribar, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

**SKRAJŠANI POSTOPEK
2015-2611-0059**

**PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Štipendije so namenjene spodbujanju izobraževanja in doseganju višje izobrazbene ravni študentov, vzpostavljanju enakih možnosti za izobraževanje, spodbujanju kadrovskega študentstva in izobraževanja za deficitarne poklice, spodbujanju mednarodne mobilnosti, nadarjenosti ter odgovornosti študentov za izobraževanje kot tudi izbiri izobraževalnega programa, krajšanju dobe izobraževanja in izboljšanju zaposljivosti.

ZŠtip-1 določa, da se javni razpisi po tem zakonu lahko objavijo z zaprtim ali odprtim rokom za vložitev vloge. Pri razpisih z zaprtim rokom se določijo pogoji, po katerih se ovrednotijo vloge vlagateljev s točkami, za študentiranje pa so nato izbrani tisti vlagatelji, ki so dosegli več točk. Tak razpis je npr. razpis za Zoisove študentije. Pri razpisu z odprtim rokom pa se o vlogah odloča glede na datum in čas prispetja popolne vloge do porabe sredstev. V tem primeru mora vlagatelj izpolnjevati le predpisane splošne pogoje, o tem, ali bo upravičen do študentije ali ne, pa odloča čas oddaje popolne vloge. V primeru, da za celotno skupino vlagateljev, ki so popolno vlogo vložili istočasno, ni dovolj razpoložljivih sredstev, se izključno med temi vlagatelji za dodelitev sredstev uporabijo razmejitvena merila, po katerih se kandidati dodatno razvrstijo in izberejo.

Osnovni namen predloga spremembe Zakona o študentiranju je sprememba na področju študentiranja za deficitarne poklice z namenom vzpostavitve učinkovitejšega in bolj transparentnega sistema, predvsem pa bolj pravičnega sistema dodeljevanja študentij za deficitarne poklice. Obstoječa zakonodaja namreč določa za dodelitev sredstev za te študentije objavo javnega razpisa z odprtim rokom za vložitev vloge, zakon pa poleg splošnih ne določa dodatnih pogojev za dodelitev študentije. Navedena vrsta razpisa oziroma način podeljevanja sredstev po času prispetja vloge je neustrezen z vidika pravične, enakopravne in učinkovite razdelitve študentij vlagateljem, saj so sredstva omejena, število potencialnih vlagateljev pa veliko. Ker gre pri potencialnih vlagateljih za dodelitev študentije za deficitarne poklice za dokaj homogeno skupino, katere število bistveno presega razpoložljiva sredstva, je možno, da tudi z razmejitvenimi merili ni mogoče med vlagatelji izbrati tako, da bi se sredstva porabila v celoti. To bi pomenilo ostanek sredstev in manj podeljenih študentij, druga možnost pa je, da bi bilo potrebno za to zadnjo skupino zagotoviti dodatna sredstva.

Ob prvem javnem razpisu za dodelitev študentij za deficitarne poklice za šolsko leto 2015/2016 se je izkazalo, da je trenutna ureditev tega področja neustrezna, saj je zaradi odprtega roka javnega razpisa večina vlagateljev oddala vlogo takoj ob odprtju roka za oddajo vlog, kar je povzročilo težave pri izvedbi javnega razpisa, zaradi česar je bilo potrebno prvi razpis zaradi neenake obravnave vlagateljev razveljaviti, v ponovljenem razpisu pa je že v prvi minuti vlogo oddalo preko 3800 vlagateljev. Pri teh vlagateljih bo sicer mogoče uporabiti razmejitvena merila, na podlagi katerih se jim bo študentija dodelila ali ne, medtem ko vlagatelji, ki so oddali vlogo kasneje (pri čemer gre zgolj za minuto razlike), nimajo nikakršne možnosti, da se kljub izpolnjevanju splošnih pogojev uvrstijo v postopek izbora. Zaradi navedenih razlogov se s predlogom spremembe zakona predlaga črtanje javnega razpisa z odprtim rokom, kar pomeni, da bo javni razpis po novi ureditvi objavljen z rokom, do katerega bo

možno vložiti vloge, vsi vlagatelji pa bodo ocenjeni na podlagi meril, ki jih bo v skladu z zakonom določal vsakokratni javni razpis.

Sprememba se nanaša tudi na štipendije Ad futura za izobraževanje, glede katerih zakon v 58. členu določa obveznost zaposlitve. Prvi odstavek navedenega člena določa, da je štipendist dolžan najkasneje v treh mesecih po zaključku izobraževanja, za katerega je prejel štipendijo, skleniti delovno razmerje z delodajalcem s sedežem v Republiki Sloveniji ali se prijaviti v evidenco brezposelnih oseb v Republiki Sloveniji skladno z zakonom, ki ureja trg dela. Republika Slovenija je bila v postopku pred Evropsko komisijo št. 2011/2108 (NIF 2011/2108) – Ad futura Scholarship (Ref. Ares(2013)2632916 - 10/07/2013), v katerem je Evropska komisija julija 2013, torej po sprejemu ZŠtip-1, zahtevala spremembe določb v zvezi z rokom, v katerem mora prejemnik štipendije Ad futura za izobraževanje izpolniti obveznost zaposlitve. V odgovoru Evropski komisiji se je Republika Slovenija zavezala, da bo spremenila zakonodajo skladno s predlogom Evropske komisije (ki je natančno določila roke za zaposlitev štipendistov glede na čas prejemanja štipendije in stopnjo izobraževanja), do takrat pa javni razpisi za dodelitev štipendij Ad futura za izobraževanje v tujini ne bodo vključevali roka obveznosti zaposlitve, ki ne bi bil skladen s predlogom Evropske komisije. Na podlagi te zaveze je Evropska komisija postopek proti Republiki Sloveniji zaključila. Ker se ZŠtip-1 sedaj spreminja prvič, se vključuje tudi ta zaveza.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj spremembe Zakona o štipendiranju je v učinkovitejšemu sistemu dodeljevanja štipendij za deficitarne poklice. Namen predlagane spremembe je, da se določi zakonska podlaga za določitev še drugih oz. posebnih pogojev (določenih v zakonu in v javnem razpisu) za dodeljevanje štipendij za deficitarne poklice. Cilj je tudi sprememba vrste javnega razpisa, ki po predlogu ni več določen kot javni razpis z odprtim rokom za vložitev vloge.

Drugi cilj je uskladitev obveznosti zaposlitve štipendistov Ad futura za izobraževanje z zahtevami Evropske komisije po prosti mobilnosti.

2.2 Načela

S predlaganim zakonom se zasleduje načelo enake obravnave vlagateljev in transparentne porabe javnih sredstev ter proste mobilnosti v EU.

2.3 Poglavitne rešitve zakona

V predlagani noveli zakona gre za ukinitve odprtega roka pri dodeljevanju štipendij za deficitarne poklice in prehod na javni razpis z zaprtim rokom. Na ta način bodo imeli vlagatelji dovolj časa za oddajo vloge, ocenjeni pa bodo na podlagi izpolnjevanja pogojev in meril, kar bo zagotovilo enako obravnavanje vseh vlagateljev, ne glede na čas oddaje vloge. Za dodelitev štipendije za deficitarne poklice se bodo poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, lahko upoštevali tudi dodatni pogoji, ki jih bo na podlagi zakona določil vsakokratni javni razpis. Predlog zakona predvideva, da lahko javni razpis kot posebne pogoje določi raven oziroma stopnjo izobraževanja, področje ali smer izobraževanja, letnik izobraževanja ter uspeh oziroma povprečna ocena.

Republika Slovenija se je v postopku pred Evropsko komisijo zavezala k uskladitvi nacionalne zakonodaje z zahtevami glede omejevanja proste mobilnosti štipendistov Ad futura, ki štipendijo prejemajo za izobraževanje v tujini. Smiselno je, da se ti štipendisti po zaključenem izobraževanju vračajo in zaposlujejo v Republiki Sloveniji, zato predlagana sprememba zakona prinaša tudi primernejšo ureditev rokov za izpolnitev obveznosti zaposlitve štipendistov Ad futura za izobraževanje v Republiki Sloveniji po zaključenem izobraževanju.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun v letu 2016, ko bo iz postavke Službe

Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je za prednostno os 10 - *Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje* za programe, ki jih bo izvedlo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, zagotovljenih v letu 2016 6.862.500,00 EUR, od tega 2.500.00,00 za štipendije za deficitarne poklice. Predlog zakona nima posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet. Vir financiranja štipendije za deficitarne poklice je v obdobju 2016 - 2020 vezan na evropska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

AVSTRIJA

Zakona, ki v Avstriji na zvezni ravni urejata spodbude za dijake in študente, sta Schülerbeihilfengesetz 1983 (v nadaljevanju SchBeihG) in Studienförderungsgesetz 1992 (v nadaljevanju StudFG). Dijaki lahko prejemaajo štipendijo od 10. razreda naprej, ki poleg štipendije vključuje tudi dodatek za bivanje in dodatek za prevoz. Če dijak ne izpolnjuje vseh zakonsko določenih pogojev za dodelitev štipendije (npr. ustrezen šolski uspeh, prvi vpis v razred), potreba po pomoči za izobraževanje pa obstaja, se mu lahko dodeli tudi izredna pomoč. Dijak mora za pridobitev štipendije kumulativno izpolnjevati naslednje pogoje: socialna potreba po štipendiji, ustrezen šolski uspeh, ne sme biti ponovno vpisan v isti razred in šolanje je moral začeti pred dopolnjenim 30. letom starosti. Študenti so upravičeni do direktnih in indirektnih spodbud za izobraževanje. Med indirektno spodbude spadajo: družinski dodatek, možnost skupnega zdravstvenega zavarovanja po starših ali ugodnejše možnosti samostojnega zavarovanja, zakonito nezgodno zavarovanje in davčne olajšave za otroke, ki študirajo. Med direktne spodbude pa spadajo: študijski dodatki, dodatki za prevoz ali potovanje, če upravičenec študira v tujini ter dodatki za študij v tujini, štipendije za zaključek študija in dodatki za varstvo otrok štipendista. Pogoji za dodelitev štipendije študentom po StudFG so: socialna potreba po štipendiji, študent še ni zaključil študija ali podobnega izobraževanja, ustrezen študijski uspeh, študent je študij, za katerega je zaprosil za štipendijo, začel pred dopolnjenim 30. letom starosti. Pri izračunu višine štipendije SchBeihG v 9. členu izhaja iz osnovnega zneska v višini 982 EUR. Osnovni znesek dodatka za bivanje znaša 1.200 EUR. Dijaki, ki dobivajo dodatek za bivanje, so upravičeni tudi do dodatka za prevoz, ki znaša 88 EUR. Najvišja štipendija za študenta znaša po 26. členu StudFG 424 EUR mesečno oz. 5.088 EUR letno.

NEMČIJA

Dijaki prejemaajo spodbudo v obliki štipendije, ki je ni potrebno vračati. Študentje in osebe, ki se izobražujejo na višjih strokovnih šolah pa dobijo praviloma polovico spodbude v obliki dodatka, ki ga ni potrebno vračati, drugo polovico spodbude pa predstavlja brezobrestno posojilo države, ki ga je za izobraževanje, začeto po 28.02.2001, potrebno vrniti do skupne vrednosti 10.000 EUR. Le izjemoma pa predstavljajo spodbudo bančni krediti, za katere štipendist plača tudi obresti.

Dijaki in študentje lahko postanejo upravičenci do štipendije, če izpolnjujejo zakonski pogoj, da se izobražujejo na eni od naslednjih institucij: splošni šoli ali poklicni šoli od 10. razreda naprej, strokovni šoli, višji strokovni šoli ali akademiji ter visoki šoli. Dijaki so upravičeni do štipendije le, če ne živijo pri starših in ni nobene primerljive institucije, ki bi bila v bližini prebivališča staršev, vodijo lastno gospodinjstvo in so (bili) poročeni ali vodijo lastno gospodinjstvo, v katerem živijo skupaj z najmanj enim otrokom. Do štipendije so tako upravičeni:

- državljani Zvezne republike Nemčije,
- državljani držav članic EU in državljani drugih držav, ki imajo pravico do bivanja v EU,
- zakonci in otroci državljanov držav članic EU,
- državljani ene izmed držav pogodbenic Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru,

- tujci, ki imajo status begunca,
- tujci brez državljanstva v smislu Zakona o statusu tujcev brez prebivališča,
- tujci, ki imajo stalno prebivališče v Zvezni republiki Nemčiji.

Kandidat se šteje za primerne, če je glede na njegove študijske uspehe možno pričakovati, da bo dosegel cilj izobraževanja. To se praviloma domneva, dokler kandidat obiskuje izobraževalno institucijo oziroma opravlja prakso, študentje pa izkazujejo svojo primernost s tem, da opravljajo obveznosti iz študijskega programa.

Oseba, ki je v začetku obdobja, za katerega je zaprosila za štipendijo, že dopolnila 30. leto starosti, do štipendije ni upravičena. Ta omejitev ne velja za osebe, ki zaradi osebnih ali družinskih razlogov, predvsem zaradi vzgoje otrok, mlajših od 10 let, niso mogle pravočasno začeti izobraževanja. Višina štipendije se določi glede na potrebo štipendista in je namenjena pokritju življenjskih stroškov ter stroškov izobraževanja. Določena je v pavšalnih zneskih, ki se razlikujejo glede na vrsto izobraževanja in glede na to ali štipendist živi pri starših ali ne. Višina štipendije za dijake poklicnih šol, ki ne zahtevajo zaključene predhodne poklicne izobrazbe, znaša od 212 do 459 EUR mesečno, štipendija se lahko poviša še zaradi stroškov najema. Višina štipendija je različna glede na izobraževalno institucijo in znaša 341 EUR (za štipendiste na strokovnih šolah, ki zahtevajo zaključeno predhodno poklicno izobrazbo, na večernih gimnazijah itd.) oziroma 366 EUR (za štipendiste, ki se izobražujejo na višjih strokovnih šolah, akademijah in visokih šolah), poviša pa se lahko za nekatere dodatke.

ŠVEDSKA

Na Švedskem obstajata dve vrsti finančne podpore: pomoč za izobraževanje in pomoč za študij. Do pomoči za izobraževanje so upravičene osebe med 16. in 20. letom starosti, ki so redno vpisane v programe (višjega) sekundarnega izobraževanja (strokovno in poklicno izobraževanje). Obstajajo tri vrste splošne pomoči: štipendija, dodatna podpora in podpora za bivanje zunaj doma. Za pomoč za študij lahko zaprosijo osebe, ki so vključene v študijske programe na fakultetah in osebe, ki so po 20. letu starosti vključeni v različne oblike izobraževanja za odrasle (slednji do 54. leta starosti). Finančna podpora je zasnovana kot kombiniran sistem, sestavljen iz štipendije in posojila. Poleg osnovnega posojila je možno dobiti tudi dopolnilno posojilo in dodatno posojilo. Posebna finančna podpora pa je namenjena invalidnim osebam. Štipendija znaša mesečno 1.050 švedskih kron (113 EUR). Dodatna podpora lahko znaša 285, 570 ali 855 švedskih kron (31, 61 ali 92 EUR). Podpora za bivanje zunaj doma znaša med 1.190 (128 EUR) in 2.350 švedskih kron (252 EUR). Pomoč za študij je zasnovana kot kombiniran sistem, sestavljen iz štipendije in posojila. Mesečno znaša približno 7.820 kron oziroma cca. 840 EUR. Štipendija zajema približno eno tretjino celotnega zneska študijske podpore; višina štipendije je enaka za vse, neobdavčena in se letno usklajuje z rastjo cen življenjskih stroškov. Posojilo znaša približno dve tretjini celotnega zneska študijske podpore. Znesek dodatnega posojila je odvisen od specifik študijskega programa upravičenca. Večina študentov (dve tretjini) se odloči zgolj za prejetje štipendije in ne tudi za najem posojila. Do pomoči za študij (štipendija in posojilo) so upravičeni tudi tuji državljani, vendar le, če se niso na Švedsko preselili zgolj zaradi študija. Tuj državljan mora na Švedskem imeti prijavljeno prebivališče in načrtovati, da bo tudi po končanem študiju ostal tam. »Gostujoči študenti« si morajo študij na Švedskem financirati sami.

Zakon o štipendiranju je v pravni red Republike Slovenije v zvezi z upravičenci do štipendij vnesel vsebinsko točko (b) prvega odstavka in drugi odstavek 11. člena ter prvi odstavek 21. člena Direktive Sveta 2003/109/ES o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L št. 16 z dne 23. 1. 2004, str. 44). S predlogom spremembe zakona se ne prenaša v pravni red RS nobena direktiva EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon bo zaradi odprave javnega razpisa z odprtim rokom razbremenil delo javne uprave (predvsem

Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije) pri dodeljevanju štipendij za deficitarne poklice.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon bo olajšal vlaganje vlog strankam za dodelitev štipendij za deficitarne poklice. Sprememba zakona v delu štipendij za deficitarne poklice bo omogočila prijavo vsem vlagateljem, vpisanim na ustrezno raven in področje izobraževanja ne glede na osebne okoliščine, druge omejitve ali morebitne okoliščine, ki bi lahko vplivale na to, kdaj lahko posamezni vlagatelj vloži popolno vlogo. Med vsemi vlagatelji, ki bodo vložili vlogo in izpolnjevali pogoje, bo o izbiri štipendistov tako odločeno po vsebinskih kriterijih in ne le po tem, kdaj je vlagatelj uspel oddati popolno vlogo.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na okolje in prostor.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zaradi bolj pravičnega in bolj transparentnega dodeljevanja štipendij za deficitarne poklice je vpliv zakona na socialno področje pozitiven.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, na razvojne politike ali na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij.

6.6 Presoja posledic za druga področja

V delu štipendij Ad futura za izobraževanje bo sprememba omogočila ustrezno uveljavitev obveznosti zaposlitve in s tem vračanje štipendistov z znanjem in izkušnjami v Republiko Slovenijo. Hkrati bodo lahko ti štipendisti pred vrnitvijo v tujini pridobili tudi dragocene delovne izkušnje. S svojim znanjem in izkušnjami bodo lahko pomembno prispevali k ponudbi na trgu dela.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Zakon bo predstavljen ciljnim skupinam in širši javnosti preko Uradnega lista RS ter predstavitve na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, na spletnih straneh Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije ter preko vsakokratnih javnih razpisov.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlagane spremembe niso bile del širše razprave, saj prinašajo le manjše posege v sistem dodeljevanja štipendij za deficitarne poklice in je bila najavljena v slovenskih medijih že v septembru 2015, takoj po razveljavitvi prvega javnega razpisa za dodelitev štipendij za deficitarne poklice. Ne glede na to so bile predlagane spremembe posebej predstavljene Študentski organizaciji Slovenije, dne 17. 11. 2015 in v celoti z njo tudi usklajene.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Peter Pogačar, državni sekretar
- Damjana Košir, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje
- Irena Kuntarič Hribar, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13 in 99/13 – ZUPJS-C) se 31. člen spremeni tako, da se glasi:

»Štipendija za deficitarne poklice se dodeli upravičencu, ki izpolnjuje pogoje iz 11., 12. in 13. člena tega zakona in posebne pogoje, določene z javnim razpisom, ter se izobražuje na ravneh izobraževanja in področjih, opredeljenih v politiki štipendiranja.«.

2. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen

(posebni pogoji za štipendijo za deficitarne poklice)

Posebni pogoji javnega razpisa, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj za pridobitev štipendije za deficitarne poklice, so lahko:

- raven oziroma stopnja izobraževanja,
- področje ali smer izobraževanja,
- letnik izobraževanja,
- uspeh oziroma povprečna ocena.«.

3. člen

V 33. členu se črta drugi odstavek.

4. člen

Prvi odstavek 58. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če javni razpis tako določa, je štipendist dolžan po zaključku izobraževanja, za katerega je prejel štipendijo, skleniti delovno razmerje z delodajalcem s sedežem v Republiki Sloveniji ali se prijaviti v evidenco brezposelnih oseb v Republiki Sloveniji skladno z zakonom, ki ureja trg dela.«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Roke za izpolnitev obveznosti iz prvega odstavka tega člena s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za delo.«.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlagano spremembo zakona bi se štipendija za deficitarne poklice lahko dodelila vlagatelju, ki izpolnjuje splošne pogoje iz zakona in hkrati pogoje določene z javnim razpisom, ter se izobražuje na ravneh izobraževanja in področjih, opredeljenih v politiki štipendiranja. Na navedeni način se uvaja zakonska podlaga za določitev pogojev za dodelitev štipendije za deficitarne poklice v javnem razpisu, kar po veljavni ureditvi ni bilo mogoče.

K 2. členu:

Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice lahko vsebuje posebne pogoje, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj za pridobitev štipendije za deficitarne poklice, in sicer: raven oziroma stopnja izobraževanja, področje ali smer izobraževanja, letnik izobraževanja in uspeh oziroma povprečna ocena. Vsakokratni pogoji se bodo določili v javnem razpisu.

K 3. členu:

Javni razpis po predlogu ni več določen kot javni razpis z odprtim rokom za vložitev vloge, kar pomeni, da se v skladu s 5. členom ZŠtip-1 objavi kot razpis z zaprtim rokom za vložitev vloge, v okviru katerega se vloge vlagateljev, ki izpolnjujejo pogoje, ocenijo na podlagi meril za izbor.

K 4. členu:

Predlagana sprememba pomeni uveljavitev zahteve Evropske komisije po prostem pretoku oseb in za štipendiste Ad futura za izobraževanje določa možnost izpolnitve pogodbene obveznosti zaposlitve v Republiki Sloveniji po zaključenem šolanju v primernih rokih, ki bodo določeni s podzakonskim predpisom.

K 5. členu:

Člen določa uveljavitev zakona, ki zaradi obveznosti objave javnega razpisa za dodelitev štipendij za deficitarne štipendije do konca januarja za naslednje šolsko / študijsko leto, odstopa od splošnega pravila vacatio legis.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

31. člen (upravičenci)

Štipendija za deficitarne poklice se dodeli upravičencu, ki izpolnjuje pogoje iz 11., 12. in 13. člena tega zakona in se izobražuje na ravneh izobraževanja in področjih, opredeljenih v politiki štipendiranja.

33. člen (javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice)

(1) Štipendije za deficitarne poklice sklad dodeli na podlagi javnega razpisa, ki ga objavi do konca meseca januarja za naslednje šolsko ali študijsko leto.

(2) Sklad javni razpis iz prejšnjega odstavka objavi z odprtim rokom za vložitev vloge.

58. člen (obveznost zaposlitve)

(1) Če javni razpis tako določa, je štipendist dolžan najkasneje v treh mesecih po zaključku izobraževanja, za katerega je prejel štipendijo, skleniti delovno razmerje z delodajalcem s sedežem v Republiki Sloveniji ali se prijaviti v evidenco brezposelnih oseb v Republiki Sloveniji skladno z zakonom, ki ureja trg dela.

(2) Pogodba o zaposlitvi za delovno razmerje iz prejšnjega odstavka mora biti sklenjena s polnim delovnim časom vsaj za toliko časa, kolikor je trajalo izobraževanje, za katerega je štipendist prejemal štipendijo, ali za obdobje, določeno z javnim razpisom. Ne glede na prejšnji stavek se lahko v izjemnih primerih pogodba o zaposlitvi sklene z delovnim časom, ki je krajši od polnega, pri čemer se obveznost trajanja zaposlitve preračuna na polni delovni čas.

(3) Če štipendist delovno razmerje sklene za obdobje, krajše od tistega, ki ga določa pogodba o štipendiranju, je štipendist dolžan vrniti vrednost štipendije v sorazmernem deležu, ki ustreza obdobju, ko ni bil zaposlen, preračunanem skladno z gibanjem indeksa cen življenjskih potrebščin.

(4) Štipendist izpolni svojo obveznost iz tega člena tudi, če se v Republiki Sloveniji samozaposli.

(5) Sklad lahko štipendista oprosti obveznosti iz tega člena, če štipendist med izobraževanjem ali po njegovem zaključku postane trajno nezmožen za delo, kar dokazuje z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

(6) Sklad lahko odloži izpolnitev obveznosti iz tega člena, če štipendist nadaljuje izobraževanje na višji ravni izobraževanja, in sicer za čas trajanja tega izobraževalnega programa.

V. PRILOGE

Predlog spremembe Pravilnika o dodeljevanju štipendije Ad futura (Uradni list RS št. 76/14)

Besedilo člena:

1. člen

V 14. členu Pravilnika o dodeljevanju štipendije Ad futura (Uradni list RS, št. 76/14) se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Obveznost zaposlitve iz tega člena mora štipendist izpolniti:

- če je štipendijo dobil za dodiplomski študij:
 - a) v 10 letih od zaključka štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za do vključno tri študijska leta (do 36 mesecev);
 - b) v 15 letih od zaključka štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot tri študijska leta (več kot 36 mesecev);
- če je štipendijo dobil za podiplomski študij:
 - a) v 5 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za največ eno študijsko leto (do 12 mesecev);
 - b) v 10 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot eno in največ tri študijska leta (več kot 12 in največ 36 mesecev);
 - c) v 15 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot tri študijska leta (več kot 36 mesecev).«

Besedilo člena, ki se spreminja:

14. člen (obveznost zaposlitve)

- (1) Štipendist mora po zaključenem izobraževanju, za katerega je prejel štipendijo, izpolniti obveznost zaposlitve v skladu z javnim razpisom.
- (2) Štipendist mora o izpolnjevanju obveznosti iz prejšnjega odstavka in morebitnih spremembah v zvezi s tem sklad pisno obvestiti v 30 dneh od začetka zaposlitve oziroma spremembe. V enakem roku mora štipendist obvestiti sklad tudi o spremembah statusa zaposlitve, samozaposlitve ali brezposelnosti v tujini.
- (3) Štipendist obvestilu iz prejšnjega odstavka priloži naslednja dokazila:
 - pogodba o zaposlitvi in morebitni dodatki k tej pogodbi,
 - potrdilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o prijavi/odjavi podatkov pokojninskega in invalidskega ter zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja za starševsko varstvo in zavarovanja za primer brezposelnosti,
 - dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi,
 - druga ustrezna dokazila v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zaposlitve, če jih sklad zahteva.

Besedilo člena po spremembi:

14. člen (obveznost zaposlitve)

- (1) Štipendist mora po zaključenem izobraževanju, za katerega je prejel štipendijo, izpolniti obveznost zaposlitve v skladu z javnim razpisom.
- (2) Štipendist mora o izpolnjevanju obveznosti iz prejšnjega odstavka in morebitnih spremembah v zvezi s tem sklad pisno obvestiti v 30 dneh od začetka zaposlitve oziroma spremembe. V

enakem roku mora štipendist obvestiti sklad tudi o spremembah statusa zaposlitve, samozaposlitve ali brezposelnosti v tujini.

(3) Štipendist obvestilu iz prejšnjega odstavka priloži naslednja dokazila:

- pogodba o zaposlitvi in morebitni dodatki k tej pogodbi,
- potrdilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o prijavi/odjavi podatkov pokojninskega in invalidskega ter zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja za starševsko varstvo in zavarovanja za primer brezposelnosti,
- dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi,
- druga ustrezna dokazila v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zaposlitve, če jih sklad zahteva.

(4) Obveznost zaposlitve iz tega člena mora štipendist izpolniti:

- če je štipendijo dobil za dodiplomski študij:
 - a) v 10 letih od zaključka štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za do vključno tri študijska leta (do 36 mesecev);
 - b) v 15 letih od zaključka štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot tri študijska leta (več kot 36 mesecev);
- če je štipendijo dobil za podiplomski študij:
 - a) v 5 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za največ eno študijsko leto (do 12 mesecev);
 - b) v 10 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot eno in največ tri študijska leta (več kot 12 in največ 36 mesecev);
 - c) v 15 letih po zaključku štipendiranega študija, če je štipendijo za ta študij prejemal za več kot tri študijska leta (več kot 36 mesecev).«

Obrazložitev:

Glede na spremembo ZŠtip-1 bo potrebno s podzakonskim aktom, ki ureja Ad futura štipendije, na katere se nanaša 58. člen ZŠtip-1, urediti roke, v katerih mora štipendist v primeru, če javni razpis določa obveznost zaposlitve, le-to tudi izpolniti.